

tallets Forslag. I Regeringsforslaget er der ikke opstillet noget Krav til Statskassen, medens Flertallets Forslag gør det. Ikke at der er nogen principiel Forskel mellem Regeringens og Flertallets Forslag — i Principet er det det samme. Det er jo fra begge Sider et Forslag om Tilvejebringelse af en Alderdomsforsørgelse, som ikke medfører Fattighjælpsens Følger. Men med Hensyn til Omfanget er det jo tydeligt, at der rækker Flertallets Forslag langt videre end Regeringsforslaget. Med de Begrænsninger og de stærke Kauteler, som Regeringsforslaget indeholder, vil det ganske vist kun komme forholdsvis faa til gode, og der vil næppe være nogen som helst Betænknelighed ved at lade Kommunerne bære den Byrde, som vilde flyde af Regeringsforslaget, om det overhovedet vilde medføre nogen Byrde. Men gaar man til de Betingelser, som af Flertallet ere opstillede, da er det øjensynligt, at Byrderne vilde stige ganske betydelig, om ikke straks i de første Aar. Jeg tror ikke, man skal ængste sig for, at der allerede i Aaret, efterat Loven er traadt i Kraft, vil væltes en saa enorm stor Byrde ud over Kommunerne. Det vil udvise sig i Aarens Løb, og derved vil Byrden ogsaa blive læmpeligere at bære. Men naar det nu altsaa vil medføre forøgede Udgifter og stigende forøgede Udgifter, og man er vis derpaa, er det jo ogsaa naturligt, at man kommer med Krav om Hjælp til Kommunerne, og jeg vil herom tillade mig at sige, at det forekommer mig, at det er et Krav, som vistnok med lige saa god Grund vil kunne stilles fra det andet Tings Side, ja jeg kunde gerne sige fra Regeringens Side som fra dette Tings Side. Der foreligger jo fra Regeringens Side i tidligere Aar Forslag om gennem Skatter til det offentlige at lade Kommunerne til Hjælp og lette deres Byrder allerede indenfor de nu bestemte Grænser for disse Udgifter. Der har allerede fra det andet Tings Side været ytret en lignende Tilbøjelighed til at lette de kommunale Byrder, og jeg vil der tilføje, at det er vistnok ogsaa et Ønske her i Tinget. Og saalænge de kommunale Byrder have de Stavanter, som de have, skønt de ere bedre end Statsafgifter, tror jeg dog ikke, at man bør vælte særlig store forøgede Udgifter over paa dem. Jeg kan derfor ikke tro andet end, at det ogsaa vil vise sig, at der ikke er nogen Vanstuelighed ved at opnaa en Forstaaelse om det Forhold, hvori Kommunen og Staten skulle komme til at bidrage til Alderdomsforsørgelsen paa dette Omraade.

Maag jeg dertil endnu kun føje, at det vil jo være ganske overdrevent at sige, at man, naar man havde gennemført § 64 paa

denne Lov, dermed havde løst den Opgave, som ligger i Alderdomsforsørgelsen i al Almindelighed. Det er jo selvfølgelig, at det kan ikke være Tilfældet. Der er udenfor dette jo alene to Sider, som straks falde i Øjnene. For det første det Spørgsmaal, hvad der kan gøres for dem, der selv ere i Stand til at yde noget Bidrag til deres Alderdomsforsørgelse. Det vil jo ikke blive berørt af det, der her er foreslaaet. Endvidere staar den Opgave tilbage at finde en Maade, hvorpaa man skulde kunne komme de arbejdsudygtige, dem, man har kaldt Arbejds Invaliden, til Hjælp. Det er en Opgave, som man fra alle Sider har erkendt, haade er overordentlig vigtig, men ogsaa i tilsvarende Maal vanskelig at løse. Disse 2 Sider af Sagen ere absolut ikke berørte af, hvad der her er fremkommet, og der vil ogsaa, hvad jeg tillod mig at antyde, under Udviklingsens Gang kunne komme Tanker og Planer frem til en mere fyldestgørende Løsning af, hvad der her er omhandlet, end den Løsning, der er Udsigt til at opnaa med dette Forslag. Men vist er det, at overfor det, som er mest paatrængende, nemlig Hjælp til dem, som ere ude af Stand til at hjælpe mig selv, overfor denne Side af Sagen vil man herved have gjort et ganske væsentligt Fremstridt, og det vil blive hilst med overordentlig Tilfredshed Landet rundt — derom nærer jeg ikke nogen Tvivl — hvis det kan lykkes os at gennemføre det.

Maatte det dernæst være mig tilladt at rette nogle Bemærkninger til de ærede Medlemmer for Røge (Hørup) og Kolding (Berg). De Herrer har gjort det til deres Opgave at bidrage, saa vidt de formaa, til, at det ikke skal lykkes at bringe noget Udbytte ud af den Forhandling, som vi føre i indværende Rigsdagsssamling. Det forekommer mig ikke at være nogen egentlig tilfredsstillende Opgave eller noget egentlig lønnende Arbejde; men det maa de Herrer selv om. Det ærede Medlem for Kolding (Berg) har i denne Sag fremsat forskellige Indsendinger og Bemærkninger, hvoraf der virkelig er Anledning til at tage adskilligt under Overvejelse; det ærede Medlem er en saa sagkundig Mand, at vi sætte Pris paa hans Mening om mangehaande Ting. Men jeg vil sige det ærede Medlem, at han er kommen til efterhaanden at indflette sine Tanker i en saadan Masse af Ord, at han er overordentlig vanskelig at følge. Jeg vil give det ærede Medlem det gode Raad, om han ikke er i Stand til at koncentrere sine Tanker indenfor Grænser af meget færre Ord; thi jeg er overbevist om, at de da vilde kunne